

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(фахова вибіркова навчальна дисципліна)

МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ҐРУНТІВ І БОНІТУВАННЯ

Розробник: **Анна ТАРАНЕНКО**, доцент кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля, кандидат сільськогосподарських наук

Полтава 2022 р.

Назва навчальної дисципліни	Моніторинг якості ґрунтів і бонітування
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	фахова вибіркова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Спеціальність	101 Екологія
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Вивчення дисципліни «Екологічно стабільні агроєкосистеми».

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни формування у здобувачів вищої освіти знань, вмінь і практичних навичок з організації агроєкологічних досліджень в різних ґрунтово-кліматичних зонах з вивченням причин деградаційних явищ, оцінкою масштабів їх розповсюдження і ефективністю заходів по їх запобіганню; проведення еколого-агрохімічної паспортизації земель сільськогосподарського призначення.

Основні завдання навчальної дисципліни засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних, методологічних знань та практичних навичок з організації еколого-агрохімічних досліджень щодо вивчення інтенсивності прояву деградаційних процесів, оцінки ефективності протидеградаційних заходів, складання агрохімічного паспорту поля або земельної ділянки і розробки на його основі заходів з раціонального землекористування.

<i>Компетентності</i>	<i>Програмні результати навчання</i>
<p><i>Загальні:</i> здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>— <i>Фахові:</i> здатність застосовувати нові підходи до аналізу та прогнозування складних явищ, критичного осмислення проблем у професійній діяльності; здатність оцінювати рівень негативного впливу природних та антропогенних факторів екологічної небезпеки на довкілля та людину.</p>	<p>ПРН 16. Вибирати оптимальну стратегію господарювання та/або природокористування в залежності від екологічних умов.</p> <p>ПРН 21. Розробляти оптимізаційні стратегії забезпечення екологічно безпечного функціонування агроєкосистем з урахуванням пріоритетів регіональної політики.</p>

Програма навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л	п	С.р.
Тема 1. Організація моніторингу земель в Україні.	28	4	4	20
Тема 2. Планування моніторингових спостережень.	28	4	4	20
Тема 3. Види ґрунтового моніторингу.	16	2	4	10
Тема 4. Агрохімічний моніторинг.	16	2	4	10
Тема 5. Критерії оцінки в системі ґрунтового моніторингу.	16	2	4	10
Тема 6. Бонітування ґрунтів.	16	2	4	10
Усього	120	16	24	80

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форма оцінювання			Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань на самостійну роботу	Виконання контрольної роботи	
ПРП 1	15	10	10	35
ПРП 2	15	10	10	35
ПРП 3	10	10	10	30
Разом				100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань на самостійну роботу	Виконання контрольної роботи	
Тема 1. Організація моніторингу земель в Україні.	5	10	30	15
Тема 2. Планування моніторингових спостережень.	5	10		15
Тема 3. Види ґрунтового моніторингу.	5	5		10
Тема 4. Агрохімічний моніторинг.	5	5		10
Тема 5. Критерії оцінки в системі ґрунтового моніторингу.	5	5		10
Тема 6. Бонітування ґрунтів.	5	5		10
				30
Разом	30	40	30	100

Критерії оцінювання

виконання практичних завдань:

3-5	Відмінне виконання практичної частини роботи та вільне знання теоретичної частини практичної роботи.
2-3	Достатнє виконання практичної частини роботи з невеликою кількістю неточностей, та знання теоретичної частини практичної роботи.
1-2	Виконання практичної частини роботи задовольняє мінімальним критеріям, відсутні відповіді на питання теоретичної частини практичної роботи.

виконання самостійної роботи:

3-5	Здобувачем надана повна відповідь на завдання (не менше 90% потрібної інформації) у письмовій формі.
1-3	Здобувачем надана коротка відповідь на завдання із суттєвими помилками (менше 30% потрібної інформації) у письмовій формі

контрольної роботи:

25-30	Здобувачем надана повна відповідь у письмовій формі (не менше 90% потрібної інформації)
15-20	Здобувачем надана достатньо повна відповідь у письмовій формі (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями.
5-15	Здобувачем надана неповна відповідь у письмовій формі (не менше 60% потрібної інформації та незначні помилки)
1-5	Здобувачем надана коротка відповідь у письмовій формі із суттєвими помилками (менше 30% потрібної інформації)

Примітка: Контрольна робота складається з 5 завдань.

Трудоємність

Загальна кількість годин – 120 год. Кількість кредитів – 4.

Форма семестрового контролю – залік

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Існує можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та/або

індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни: Робоча програма навчальної дисципліни, платформа Moodle.

Рекомендовані джерела інформації:

Основні:

Інформаційні ресурси

1. Патика В.П., Тараріко О.Г. Агроекологічний моніторинг та паспортизація сільськогосподарських земель. К.: Фітосоціоцентр, 2002. 296 с.
2. Булигін С.Ю., Барвінський А.В., Ачасова А.О., Ачасов А.Б. Оцінка і прогноз якості земель: - Навч. Посібник. Харк. нац. аграр. ун-т. 2008. 240 с.
3. Земельні ресурси України. За ред. В.В Медведєва. Т.М. Лактіонова.К.: Аграрна наука. 1998. 150 с.
4. Драган Н.А. Моніторинг та охорона ґрунтів. Навчальний посібник.Сімферополь: Вид-во ТНУ, 2008. С. 99.
5. Сохнич А.Я., Богіра М., Горлачук В. Моніторинг земель: підручник для студ. вищ. навч. закл. За заг. ред. д.е.н. А.Я. Сохнича . Л.: “Компанія” “Монускрипт”, 2008. 264с.
6. Тишковець В.В., Пересадько В.А., Опара, В.М..Квіташ М.І. Моніторинг земель. Х.: ХНУ імені в. Н. Каразіна. 2009. 26 с.
7. Шепак В.В. Моніторинг та охорона земель: навч. посіб. Полтава: ПолтНТУ, 2017. 120 с.